KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.10.2014 r.
COM(2014) 674 final

ANNEX 1

ZAŁĄCZNIK

Sprawozdanie końcowe w sprawie stosowania decyzji nr 1080/2011/UE z dnia 25 października 2011 r., obejmujące działania EBI z zakresu finansowania zatwierdzone w okresie od 2007 r. do dnia 30 czerwca 2014 r.

do

SPRAWOZDANIA KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

dotyczącego działań zewnętrznych EBI w 2013 r. objętych gwarancją budżetową UE i stosowania decyzji nr 1080/2011/UE z dnia 25 października 2011 r., obejmującego działania EBI z zakresu finansowania zatwierdzone w okresie od 2007 r. do czerwca 2014 r.

{SWD(2014) 333 final}

Zgodnie z decyzją nr 1080/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie końcowe w sprawie stosowania tej decyzji. Sprawozdanie obejmuje działania EBI z zakresu finansowania zatwierdzone w okresie objętym decyzją[1], tj. od 2007 r. do dnia 30 czerwca 2014 r., w związku z przedłużeniem o sześć miesięcy okresu obowiązywania decyzji. Niniejsze sprawozdanie stanowi uzupełnienie analizy rocznego sprawozdania za 2013 r. dotyczącego działań zewnętrznych EBI objętych gwarancją budżetową UE i uwzględnia cały okres obowiązywania decyzji, w tym jego przedłużenie o sześć miesięcy w 2014 r.

W decyzji maksymalny wolumen dla działań EBI z zakresu finansowania udzielanego w ramach gwarancji UE (29,5 mld EUR) został podzielony na upoważnienie ogólne w wysokości 27,5 mld EUR oraz upoważnienie związane z działaniami w zakresie zmian klimatu w wysokości 2 mld EUR. Upoważnienie ogólne zostało podzielone na pułapy regionalne i pułapy cząstkowe.

1. Wykorzystanie upoważnienia do działań zewnętrznych

Ostateczne wykorzystanie upoważnienia na dzień 30 czerwca 2014 r. wynosi ogółem 99 % (98 % w przypadku upoważnienia związanego z działaniami w zakresie zmian klimatu), z niewielkimi różnicami regionalnymi, jak pokazano w tabeli poniżej (w mln EUR). Wydarzenia polityczne zmusiły EBI do odroczenia trzech operacji na Ukrainie i w Rosji, które w przeciwnym razie zostałyby sfinalizowane przed końcem czerwca. Ostatecznie, ze względu na te nieprzewidziane okoliczności, kwotę przesuniętą podczas ostatnich 6 miesięcy na projekty w państwach sąsiedztwa wschodniego można było wykorzystać tylko częściowo (82 mln EUR z 200 mln EUR). Wydarzenia w Tajlandii wywarły podobny wpływ na jedną operację.

Tabela 1: Wykorzystanie upoważnienia do działań zewnętrznych w latach 2007-2014 (30/06/2014)

[1] Realizację upoważnienia rozpoczęto w dniu 1 sierpnia 2007 r. (po podpisaniu porozumienia gwarancyjnego UE) i przedłużono do dnia 30 czerwca 2014 r.

Upoważnienie do działań zewnętrznych	Wstępne pułapy	Zatwierdzone w 1. poł. 2014 r.	Kwoty zatwierdzone brutto 2007-2014	Odwołane	Zatwierdzone ogółem (z wyłączeniem odwołanych)	Pułapy po ponownym przydzieleniu	Saldo	Wskaźnik wykorzystania
Państwa ubiegające się o członkowstwo	9 048	221	9 409	289	9 121	9 148	27	99,7%
Turcja		*138*	*6 060*	*2*	*6 058*			
Bałkany Zachodnie		*83*	*3 349*	*287*	*3 062*			
Region Morza Śródziemnego	9 700	992	9 672	317	9 355	9 400	45	99,5%
Państwa sąsiedztwa wschodniego i Rosja	3 848	86	4 171	241	3 930	4 048	118	97,1%
Rosja		-	*1 327*	*122*	*1 205*			
Ukraina		*55*	*1 999*	*100*	*1 899*			
Pozostałe państwa sąsiedztwa wschodniego		31	*845*	*19*	*827*			
Azja, Ameryka Łacińska	3 952	478	4 140	378	3 762	3 952	190	95,2%
Azja (w tym Azja Środkowa)	*1 040*	*267*	*1 337*	*118*	*1 219*	*1 290*	*71*	
Ameryka Łacińska	*2 912*	*211*	*2 803*	*260*	*2 543*	*2 662*	*119*	
Afryka Południowa	936	25	1 032	96	936	936	-	100,0%
Upoważnienie ogólne łącznie	**27 484**	**1 801**	**28 424**	**1 321**	**27 103**	**27 484**	**381**	**98,6%**
Upoważnienie związane z działaniami w zakresie zmian klimatu	**2 000**	**350**	**1 953**	**-**	**1 953**	**2 000**	**47**	**97,6%**
Państwa ubiegające się o członkowstwo		200	700	-				
Region Morza Śródziemnego			350	-				
Państwa sąsiedztwa wschodniego i Rosja			243	-				
Azja, Ameryka Łacińska			509	-				
Azja (w tym Azja Środkowa)			*509*	-				
Ameryka Łacińska			-	-				
Afryka Południowa		150	150	-				
Upoważnienie łącznie	**29 484**	**2 151**	**30 377**	**1 321**	**29 056**	**29 484**	**428**	**98,5%**

2. Operacje z sektorem władz niższego szczebla finansowane w ramach upoważnienia

Operacje z sektorem władz niższego szczebla okazały się najbardziej użyteczne i miały duży wkład w realizację celów polityki zewnętrznej UE, ponieważ umożliwiły EBI udzielenie wsparcia dla kilku bardzo istotnych projektów, w szczególności na rzecz MŚP, rozwoju infrastruktury miejskiej, mieszkalnictwa socjalnego i działań w dziedzinie klimatu. Do końca czerwca 2014 r. wykorzystano pułap w wysokości 2,6 mld EUR na operacje z sektorem władz niższego szczebla w ramach gwarancji ogólnej UE. W 9 państwach zatwierdzono 27 operacji.

3. Wypłaty pożyczek na projekty wspierane w ramach upoważnienia

Do końca czerwca 2014 r. pożyczkobiorcy wykorzystali 14,4 mld EUR, co odpowiada 50 % kwot zatwierdzonych netto, na realizację projektów inwestycyjnych wspieranych w ramach upoważnienia. Biorąc pod uwagę niedawne sfinalizowanie części działań w zakresie

udzielania pożyczek oraz zazwyczaj długi okres realizacji projektów, oczekuje się, że wskaźnik wypłat będzie stopniowo wzrastał w nadchodzących latach.

Tabela 2: Łączna kwota pożyczek zatwierdzonych netto oraz kwot wypłaconych w ramach upoważnienia na koniec czerwca 2014 r.

mln EUR	Pułapy po ponownym przydzieleniu	Kwoty zatwierdzone netto (mln EUR)	Kwoty zatw. jako % pułapu upoważnienia	Ogółem wypłacone (mln EUR)	Wypłacone jako % kwot zatw. Netto
Państwa ubiegające się o członkowstwo	9 148	9 121	100%	5 894	65%
Region Morza Śródziemnego	9 400	9 355	100%	4 399	47%
Państwa sąsiedztwa wschodniego i Rosja	4 048	3 930	97%	1 000	25%
Azja, Ameryka Łacińska	3 952	3 762	95%	2 300	61%
Afryka Południowa	936	936	100%	601	64%
Upoważnienie ogólne łącznie (GEN)	**27 484**	**27 103**	**99%**	**14 194**	**52%**
Upoważnienie związane z działaniami w zakresie zmian klimatu (CCM) 2007-2014	2 000	**1 953**	98%	**230**	12%
Upoważnienie łącznie (GEN+CCM)	**29 484**	**29 056**	**99%**	**14 424**	**50%**

4. Działania EBI z zakresu finansowania ogółem – w ramach upoważnienia oraz operacje EBI na własne ryzyko

Ogólnie rzecz biorąc, w okresie od 2007 r. do czerwca 2014 r. EBI zatwierdził kwotę 47,2 mld EUR na działania z zakresu finansowania w regionach objętych upoważnieniem, z czego 64 % (kwota zatwierdzona brutto w wysokości 30,4 mld EUR) z gwarancją UE, a pozostałą część w ramach instrumentów pożyczkowych EBI na własne ryzyko. Gwarancja ogólna UE obejmuje 22,7 mld EUR operacji udzielania pożyczek realizowanych z sektorem rządowym i sektorem władz niższego szczebla, natomiast pożyczki dla sektora prywatnego w kwocie 7,7 mld EUR zabezpieczone są gwarancją obejmującą ryzyko polityczne.

Tabela 3: Działania EBI z zakresu finansowania na obszarach geograficznych objętych upoważnieniem według charakteru gwarancji

mln EUR	Kwoty zatwierdzone brutto ogółem	Upoważnienia objęte gwarancją UE		Instrumenty na własne ryzyko EBI (brak gwarancji UE)
		Ogólna (sektor rządowy)	Ryzyko polityczne (sektor prywatny)	
Państwa ubiegające się o członkowstwo	22 900	8 956	1 380	12 563
Region Morza Śródziemnego	10 862	7 862	2 160	840
Państwa sąsiedztwa wschodniego i Rosja	4 634	2 867	1 548	220
Azja, Ameryka Łacińska	7 603	2 424	1 998	3 181
Afryka Południowa	1 233	543	640	50
Ogółem w regionach objętych upoważnieniem	**47 232**	**22 652**	**7 725**	**16 855**
jako % kwot zatwierdzonych ogółem	*100%*	*48%*	*16%*	*36%*

W okresie obowiązywania upoważnienia EBI zatwierdził pożyczki w 46 państwach objętych decyzją. W 40 państwach finansowanie zostało zapewnione w ramach upoważnienia z gwarancją UE, zaś w 26 państwach – w ramach instrumentów realizowanych na własne ryzyko EBI. Wszystkie państwa będące beneficjentami (z wyjątkiem trzech, tj. Chorwacji,

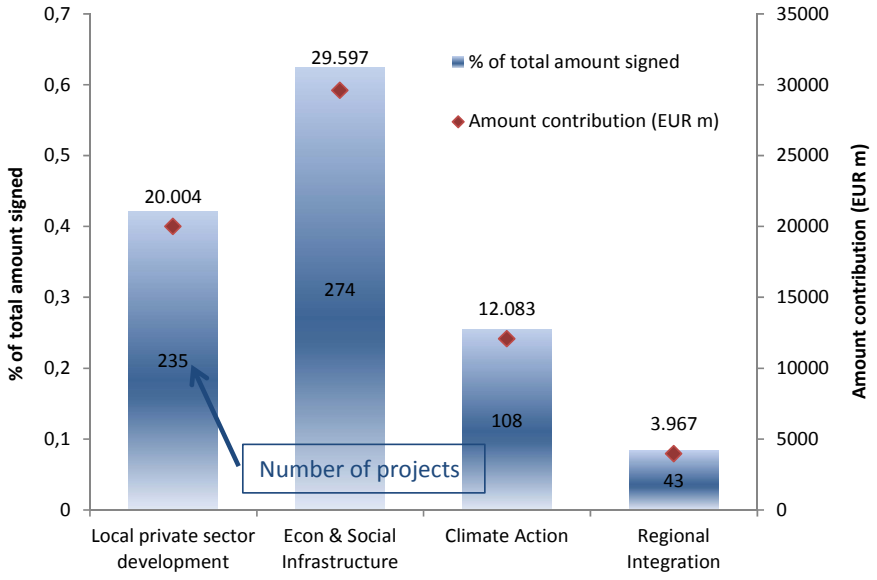
Izraela i Rosji[2]) są państwami rozwijającymi się według wykazu OECD państw odbiorców oficjalnej pomocy rozwojowej. Jeżeli chodzi o udział w wolumenie finansowania EBI, 25 % kwoty zostało zatwierdzone dla państw o średnio-niskich dochodach (17 państw będących beneficjentami), niskich dochodach (Tadżykistan) lub dla najsłabiej rozwiniętych państw (Bangladesz, Nepal).

Wspieranie rozwoju infrastruktury stanowi największy obszar działalności, szczególnie w sektorze energetycznym i transportowym, które łącznie odpowiadają za około połowę (52 %) wolumenu finansowania zatwierdzonego w ramach upoważnienia. Na drugim miejscu znajduje się rozwój prywatnej przedsiębiorczości, przede wszystkim poprzez linie kredytowe dla banków pośredniczących, obejmując 47 % pożyczek udzielanych na własne ryzyko EBI i 20 % kwot zatwierdzonych w ramach upoważnienia. Finansowanie służące poprawie systemów wodno-kanalizacyjnych, jak również inwestycje w opiekę zdrowotną i edukację zostały pokryte prawie wyłącznie w ramach upoważnienia.

5. Wkład udzielania pożyczek w realizację celów polityki UE

Od 2007 r. EBI przeprowadził 437 operacji, z czego 271 w ramach upoważnienia, 132 w ramach instrumentów realizowanych na własne ryzyko EBI i 34 w ramach operacji w oparciu o kapitał podwyższonego ryzyka ze środków osób trzecich. Na poniższym wykresie przedstawiono wkład wszystkich tych operacji w realizację celów upoważnienia pod względem wolumenu i udziału operacji zatwierdzonych w okresie od 2007 r. do czerwca 2014 r.

Wykres 1: Łączny wkład w realizację celów upoważnienia[3]

W okresie obowiązywania upoważnienia sfinansowano 108 projektów o istotnym znaczeniu dla klimatu. Finansowanie działań w dziedzinie klimatu wyniosło 12 mld EUR, co stanowi 25 % całkowitego wolumenu kwot zatwierdzonych ze środków własnych EBI (z wyłączeniem operacji ze środków osób trzecich). Udział w przypadku samego upoważnienia wynosi 26 %.

[2] Zatwierdzenie ewentualnych dalszych operacji w Rosji będzie zależało od odpowiednich sankcji UE.

[3] Jeden projekt może przyczynić się do osiągnięcia więcej niż jednego celu upoważnienia.

Tabela 4: Działania w dziedzinie klimatu w okresie od 2007 r. do czerwca 2014 r. w regionach objętych upoważnieniem

mln EUR	Działania w dziedzinie klimatu			Działania w dziedzinie klimatu ogółem	jako % kwot zatwierdzonych ogółem
	Upoważnienie związane z działaniami w zakresie zmian klimatu	Upoważnienie ogólne	Instrumenty na własne ryzyko EBI		
Azja	382	794	1 901	3 077	86%
Azja Środkowa	127		1	128	56%
Ameryka Łacińska		362	1 220	1 582	39%
Region Morza Śródziemnego	350	1 037	11	1 404	13%
Państwa ubiegające się o członkowstwo	700	2 536	1 016	4 252	19%
Państwa sąsiedztwa wschodniego i Rosja	243	765	45	1 054	23%
Afryka Południowa	150	385	50	585	47%
Ogółem w regionach objętych upoważnieniem	**1 953**	**5 879**	**4 245**	**12 083**	**25%**
jako % kwot zatwierdzonych ogółem	*26%*		*25%*	*25%*	

6. Współfinansowanie z innymi międzynarodowymi instytucjami finansowymi i udzielanie pożyczek w połączeniu z dotacjami

Podczas całego okresu obowiązywania upoważnienia 58 % działań EBI z zakresu finansowania było współfinansowanych przez inne międzynarodowe instytucje finansowe.

Tabela 5: Działania EBI z zakresu finansowania w połączeniu ze środkami z dotacji UE lub współfinansowanie z innymi międzynarodowymi instytucjami finansowymi

mln EUR	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	cze-14	Upoważnienie ogółem
Finansowanie EBI w ramach upow	**1 690**	**3 802**	**5 524**	**4 520**	**3 061**	**3 960**	**4 422**	**2 078**	**29 056**
- współfinanowanie z międzynarodowymi instytucjami finansowymi	879	2 234	3 607	3 134	1 706	2 038	2 139	1 198	16 935
- współfinansowanie / zatwierdzone ogółem (%)	*52%*	*59%*	*65%*	*69%*	*56%*	*51%*	*48%*	*58%*	*58%*
- blended with EU grants	60	241	2 048	1 586	859	1 487	1 243	246	7 769
- finansowanie w połączeniu ze środkami z dotacji / zatwierdzone ogółem (%)	*4%*	*6%*	*37%*	*35%*	*28%*	*38%*	*28%*	*12%*	*27%*

Z dotacjami, głównie w formie dotacji inwestycyjnych lub pomocy technicznej, połączone było 27 % wolumenu pożyczek udzielonych w ramach upoważnienia. Jeżeli chodzi o środki budżetowe UE, ramy inwestycyjne dla Bałkanów Zachodnich (WBIF) oraz sąsiedzki fundusz inwestycyjny (NIF) otrzymały najwięcej środków w latach 2007-2013, odpowiednio 229 mln

EUR i 223 mln EUR. W tym okresie Instrument Inwestycyjny dla Ameryki Łacińskiej (LAIF) otrzymał 25 mln EUR, instrument inwestycyjny dla Azji (AIF) – 5,7 mln EUR, a instrument inwestycyjny dla Azji Środkowej (IFCA) – 4,3 mln EUR. W ponad połowie (22) spośród 40 państw, w których EBI udzielił finansowania w ramach upoważnienia, dokonano udzielania pożyczek w połączeniu z dotacjami.